

tivt ved de hensigter om liberalisering, åbenhed og gennemsigtighed, der er lagt op til. Og vi hæfter os ved de reelle tiltag, som regeringen er kommet med i denne sammenhæng: at tilgængelighedskriteriet er sat ned til 20 år; at 80-årstilgængelighedsfristen er nedsat til 75 år; at der indføres tidsfrister for behandling af ansøgninger; at der indføres parallelle regler for de kommunale og statslige arkivalier.

Ethvert skridt i retning af større gennemsigtighed er positivt ud fra et samtidighedshistorisk perspektiv. Men det bekymrer os, at kulturministeren har valgt at læne sig mere op ad forvaltningens end af brugernes behov og krav i forbindelse med arkivloven, og at man på en række punkter indfører bestemmelser, der potentielt modvirker den liberalisering, man ellers lægger op til. Her tænker jeg bl.a. på, at tilgængeligheds- og afleveringsfristen ikke er synkroniseret, så man kan frygte et efterslæb. Og jeg tænker på de upræcise undtagelsesbestemmelser, der potentielt kan medføre, at nedsættelsen af tilgængelighedskriteriet ikke bliver reel.

KL. 16.00

Desuden undrer det os, at ministeren den 19. april udtaler til Politiken, at døren til arkiver sparkes op, når man samtidig fastholder den nuværende ordning i forbindelse med oplysninger om enkeltpersoners private forhold. Nok nedsætter man 80-årsfristen til 75 år, men det kan undre, at regeringen ikke i højere grad vil følge brugernes ønsker om, at 80-årsfristen ændres til at omfatte enkeltoplysninger i stedet for at omfatte hele arkivenheder – en ordning, man med held praktiserer i USA. En sådan ændring vil kræve flere ressourcer, men det ville have været et betydeligt fremskridt.

Desuden må vi også fremhæve den anke, som kommer fra brugerne, at der med denne lov ikke er taget initiativ til at indføre en uafhængig klageinstans. Jeg kan ikke stille mig tilfreds med, at ministeren og forvaltningen påstår, det ikke er nødvendigt, når samtlige hørte brugere hævder det modsatte. Hvis der ikke er grund til at klage, så undrer det naturligvis, at brugernes erfaringer siger det modsatte.

Alt i alt er det en tiltrængt ny arkivlov, vi er blevet præsenteret for, og på den baggrund vil Det Radikale Venstre gerne støtte forslaget, men loven er mere konservativ end liberal.

Til sidst: Ordføreren fra Kristeligt Folkeparti kan ikke være til stede i dag, men jeg har lovet at sige, at de også støtter forslaget med nogenlunde de samme forbehold, som vi har.

Pernille Falcon (EL):

For Enhedslisten er det beklageligt at konstatere, at det nye forslag til arkivlov ikke er blevet den historiske åbning, som ministeren annoncerede, da et tilsvarende forslag blev behandlet i foråret. Forslaget lever ikke tilstrækkeligt op til hverken Enhedslistens eller nutidens krav om åbenhed og tilgængelighed, og det er ikke uden grund, at forslaget har været udsat for en meget massiv kritik fra både forskere og journalister.

Forslaget vægter på væsentlige områder interesserne i statsadministrationen og på det politiske niveau langt højere end brugerinteresserne. Det oplever vi ikke er godt for demokratiet, og vi mener faktisk, at man sagtens burde kunne ændre loven, sådan at man fik skabt en langt større åbenhed, end tilfældet er.

Arkivloven skal efter Enhedslistens opfattelse ændres for at blive det markante fremskridt, der er brug for.

Det, der kunne være en klar forbedring, nemlig at tilgængelighedsfristen bliver nedsat fra 30 til 20 år, bliver udhulet af gummiparagrafferne om fristforlængelser. Hele grundlaget for fristforlængelserne synes vi skal tages op til debat og revision med henblik på en begrænsning, og der bør samtidig sikres en åbenhed omkring kriterierne for grundlaget.

Gummiparagrafferne om fristforlængelse kombineret med den manglende reelle klageadgang synes vi udgør et meget stort problem.

Det er yderligere et problem, at regeringen i finansloven for 2002 fjernede 5,2 mio. kr. til screening og overstregning af personnavne. Det har yderligere forringet mulighederne for åben adgang, og vi mener, at der i den kommende lov bør indarbejdes en bestemmelse om, at der skal afsættes beløb til screening for at sikre den størst mulige åbenhed.

Det er positivt, at både kommunerne og de selskabsdannelse, hvori kommuner og stat indgår, også er omfattet af arkivloven, men vi synes, at det skal laves om til at være en *skal*-bestemmelse i stedet for en *kan*-bestemmelse, og så synes vi til gengæld, at kommunerne skal kompenseres økonomisk, sådan at det ikke er de økonomiske problemer, som gør, at man eventuelt undlader at aflevere.

Vi har jo også nogle betænkeligheder i forhold til brugerbetalingen, som der er lagt op til.

I forhold til spørgsmål om personoplysninger, hvor tilgængelighedsfristen sættes til 75 år, synes vi, det ville være relevant at skelne mellem private, personlige oplysninger og så de op-